

?? G?vencesi Alg?s? ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?? G?vencesi Alg?s? ?lçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23781>

Özet

?? G?vencesi Alg?s? Ölçe?i (?GAÖ), bireylerin mevcut i?lerini kaybetme olas?lıklar?na dair sahip olduklar? sübjektif ve bili?sel de?erlendirmeleri ölçmek amacıyla geli?tirilmis? **psikometrik** bir araçtır. Ölçek, 2020 y?l?nda Reyhan Geçdo?an Y?lmaz tarafından bir **doktora tezi** kapsamında geli?tirilmis?tir ve özellikle e?itim sektöründe çal??an s?n?f ö?retmenlerinin i? güvencesi alg?lar?n? derinlemesine incelemek üzere tasarlanm??tır. Bu ölçek, örgütsel davran?? ve endüstriyel psikoloji alanlar?nda, çal??anlar?n refah?, örgütsel ba?lılık ve performans gibi de?işkenlerle i? **güvencesi alg?s?** arasındaki ilişkileri ara?tırmada kilit bir rol oynamaktadır. ?GAÖ, objektif istihdam ko?ullar?ndan ziyade, çal??an?n i?ini sürdürme beklentisine odaklanarak bu alg?n?n psikolojik sonuçlar?n? de?erlendirmeyi amaçlar.

Anahtar Kelimeler

?? G?vencesi Alg?s?, Örgütsel Psikoloji, Mesleki Benlik Sayg?s?, Örgütsel Muhalefet, Ölçek Geli?tirme, Psikometri, E?itim Çal??anlar?

Yazarlar

Reyhan GEÇDO?AN YILMAZ

Amaç

?? G?vencesi Alg?s? Ölçe?i'nin temel amacı, çal??anlar?n i?lerini sürdürme konusundaki ki?isel kanaatlerini ve belirsizlik düzeylerini standardize edilmiş? bir biçimde ölçmektir. Ölçek, Geçdo?an-Y?lmaz (2020) tarafından yürütölen ara?tırmada, s?n?f ö?retmenlerinin i? **güvencesi alg?lar?** ile mesleki benlik sayg?lar? arasındaki karma??k ilişkide örgütsel muhalefetin aracılık etkisini incelemek üzere birincil ölçüm aracı olarak kullanılm??tır. Bu bağlamda, ölçek, çal??anlar?n alg?ladıklar? güvence düzeyinin, onların örgütsel davran??lar?n? ve psikolojik iyi olu?lar?n? nasıl etkiledi?ini anlamak için analitik bir temel sunar. Ölçe?in geli?tirilmesi, Türk kültürüne özgü i? ko?ullar? ve e?itim sistemi bağlam?nda geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı ihtiyac?na yanıt vermiştir.

Yap? (Ölçölen Yap?)

Ölçe?in ölçtü?ü temel yapı?, **?? G?vencesi Alg?s?** (Perceived Job Security) kavramıdır. Bu yapı?, bireyin i?ini yak?n gelecekte kaybetme olas?lı??na dair yapt?? sübjektif de?erlendirmeyi ifade eder. Bu alg?, i?ten ç?karılma korkusu (fear of job loss) veya i?in devamlı??na dair beklenti (expected job continuity) gibi bileşenleri içerir. ?? güvencesi alg?s?, objektif istihdam durumu (örneğin, kadrolu veya sözleşmeli olma) ile doğrudan örtüş?mek zorunda değildir; zira

y?ksek objektif g?venceye sahip bireyler bile ?rg?tsel de?i?imler, ekonomik krizler veya y?netimsel kararlar nedeniyle d?k alg?lanan g?venceye sahip olabilirler.

?lçek, alg?n?n bili?sel ve duygusal y?nlerini yakalamay? hedefler. Bili?sel y?n, bireyin i?ini kaybetme riskini rasyonel olarak de?erlendirmesini i?erirken; duygusal y?n, bu belirsizli?e e?lik eden stres, kayg? ve g?vensizlik hislerini kapsar. Bu yap?n?n ?lç?lmesi, ?rg?tsel psikolojide i? tatmini, t?kenmi?lik ve ?rg?tsel vatanda?lık davran??? gibi sonu? de?i?kenlerini tahmin etmede kritik ?neme sahiptir.

Ge?erlik

Kaynak i?erikte ?? G?vencesi Alg?s? Ölçe?i'nin spesifik **ge?erlik** ?al??malar? hakk?nda do?rudan bir veri sunulmam??t?r (-). Ancak, bir geli?tirme ?lçe?i oldu?u g?z ?n?ne al?nd???nda, orijinal doktora tezi ?al??mas?nda kapsaml? ge?erlik analizlerinin yap?lm?? olmas? beklenir. Tipik olarak, ?lçek geli?tirme s?recinde a?a??daki ge?erlik t?rleri incelenir:

Yap? Ge?erli?i (Construct Validity): ?lçe?in teorik olarak ?lçmeyi ama?lad??? yap?y? ne kadar iyi ?lçt?n? belirlemek i?in kullan?l?r. Bu genellikle A?mlay?c? Fakt?r Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Fakt?r Analizi (DFA) ile incelenir.

Kapsam Ge?erli?i (Content Validity): ?lçek maddelerinin, **i? g?vencesi alg?s?** yap?s?n?n t?m boyutlar?n? yeterince temsil edip etmedi?i uzman g?r?leri arac?l??yla de?erlendirilir.

?lç?t Ge?erli?i (Criterion Validity): ?lçe?in, teorik olarak ili?kili olmas? beklenen di?er de?i?kenlerle (orne?in, i? tatmini, ?rg?tsel ba?l?lık) ne ?lç?de korelasyon g?sterdi?ine bak?l?r.

?lçe?in bilimsel kullan?m? i?in, bu ge?erlik sonu?lar?n?n (fakt?r y?kleri, model uyum indeksleri vb.) orijinal tez ?al??mas?nda incelenmesi ve raporlanmas? esast?r.

G?venirlik

Kaynak i?erikte ?? G?vencesi Alg?s? Ölçe?i'nin **g?venirlik** katsay?lar?na ili?kin spesifik bir bilgiye yer verilmemi?tir (-). Ancak, ?lçe?in i? tutarlı??n? ve zamana kar?? kararlı??n? g?stermek i?in geli?tirme a?amas?nda ?e?itli g?venirlik analizleri uygulanm?? olmal?d?r.

?? Tutarlı?k G?venirli?i (Internal Consistency Reliability): ?lçekteki maddelerin ayn? yap?y? ?lçme derecesini g?sterir. Bu genellikle **Cronbach Alfa** katsay?s? ile de?erlendirilir. Ba?arılı? bir ?lçek i?in bu katsay?n?n kabul edilebilir d?zeylerde (genellikle 0.70 veya ?zeri) olmas? beklenir.

Test-Tekrar Test G?venirli?i (Test-Retest Reliability): ?lçe?in, ayn? deneklere farkl? zamanlarda uyguland???nda tutarlı? sonu?lar verip vermedi?ini g?sterir. Bu, alg?lanan i? g?vencesi yap?s?n?n zaman i?inde nispeten stabil oldu?u varsay?m?yla ?nemlidir.

Ölçe?in güvenilirli?ine dair detayl? istatistiksel sonuçlar, orijinal doktora tezi içerisinde yer almaktadır ve ölçe?i kullanacak ara?t?rmac?lar taraf?ndan incelenmelidir.

Faktör Analizi

?? G?vencesi Alg?s? Ölçe?i, bir geli?tirme ölçe?i oldu?u için, ölçek maddelerinin hangi temel boyutlar altında topland???n? belirlemek amacıyla **Faktör Analizi** yönteminin kullan?ld??? varsay?lmaktadır. Bu analiz, ölçe?in tek boyutlu mu (unidimensional) yoksa çok boyutlu mu (multidimensional) oldu?unu ortaya koyar.

Analiz Yöntemi: Geli?tirme a?amas?nda genellikle önce Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak faktör yap?s? ke?fedilir, ardından Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile bu yap?n?n farkl? bir örneklemede do?rulan?p do?rulanmad??? test edilir.

Beklenen Yap?: ?? **güvencesi alg?s?** ölçekleri genellikle iki ana boyutta faktörle?ebilir: (1) ??in Devaml?I???na Yönelik Alg? (Bili?sel Güvence) ve (2) ?? Kayb? Kayg?s? (Duygusal Güvencesizlik). Ölçe?in kaç faktörden olu?tu?u, faktör yükleri ve aç?klanan varyans oranlar?, ölçe?in yap?sal netli?ini gösteren temel bulgular?r.

Bu analizler, ölçe?in teorik yap?yla uyumlu oldu?unu ve ölçülen yap?n?n net bir ?ekilde ayr???r?labildi?ini kan?tlar.

Ölçme Arac?

Test Type: **Geli?tirme Ölçe?i** (Developmental Scale), Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi mevcut olmamakla birlikte (-), psikometrik ölçek geli?tirme standartlar?na uygun olarak, maddelerin genellikle 5'li veya 7'li **Likert tipi** bir derecelendirme format?nda (Örn: "Kesinlikle Kat?I?yorum"dan "Kesinlikle Kat?Im?yorum"a) puanlanmas? beklenmektedir.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Çal???anlar (Employees), özellikle E?itim Sektörü Profesyonelleri

Age Group: Yeti?kin (Adult)

Population Details: Bolu Abant ?zzet Baysal Üniversitesi'nde tamamlanan teze göre, öncelikli hedef kitle Türkiye'deki **s?n?f ö?retmenleri** olmu?tur. Ölçe?in di?er meslek gruplar?na uygulanabilirli?i ek geçerlik çal???malar? gerektirebilir.

Test Methodology: Bireysel veya grup uygulamas? ?eklinde gerçekleştirilebilen, ka???t-kalem

veya dijital platformlar arac?l?yla toplanan veriye dayal? anket metodolojisi.

Anahtar Kelimeler

?? G?vencesi, G?venirlik, Geçerlik, Fakt?r Analizi, Likert Ölçe?i, Örg?tsel Davran??, E?itim Y?netimi

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Bolu Abant ?zzet Baysal ?niversitesi (Tez kurumu)

?zinler, ?cret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2020 (Doktora tezinin tamamlanma y?l?)

?zinler ve ?cret: Ölçek, akademik bir doktora tezi kapsam?nda geli?tirildi?i i?in, ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle yazar?n iznine tabidir. Kullan?m ?ncesinde sorumlu yazar Reyhan GEÇDO?AN YILMAZ ile ileti?ime ge?ilmesi önerilir. Ölçe?in kamuya a?k akademik kaynaklarda (YÖK Tez Merkezi) eri?ilebilir olmas?, kullan?m kolayl??? sa?lamaktad?r.

Kaynaklar

Geçdo?an-Y?lmaz, R. (2020). *S?n?f ?retmenlerinin i? g?vencesi alg?lar? ile mesleki benlik sayg?lar? aras?ndaki ili?kide örg?tsel muhalefetin arac?l?k etkisi* . Bolu Abant ?zzet Baysal ?niversitesi, Bolu.

Bu ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: <is-guvenes-i-algisi-olcegi-toad.pdf>

Tez referans?na Y?ksek?retim Kurulu (YÖK) Tez Merkezi ?zerinden eri?ilebilir: <tez.yok.gov.tr>

?? G?vencesi Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçe?in maddeleri, kaynak i?erikte sa?lanmad??? i?in burada listelenememektedir. Ölçek maddelerine ve tam puanlama y?nergelerine eri?im i?in Geçdo?an-Y?lmaz (2020) ba?l?kl? doktora tezine ba?vurulmal?d?r.